

Demokraternes Inatsisartutgruppe

Besvarelse af § 37 spørgsmål 2017-227, vedrørende kapacitetstræk på søkablet

25-10-2017
Sags nr.: 2017 - 23107
Dok. nr. 24079465

Kære Demokraternes Inatsisartutgruppe

Indledningsvist skal jeg takke for jeres spørgsmål vedrørende søkablet, som er fremsendt i medfør af § 37 i forretningsorden for Inatsisartut.

Postboks 909
3900 Nuuk
Tlf.: (+299) 34 50 00
E-mail: box909@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Der er indhentet bidrag til besvarelsen af spørgsmålene fra TELE-POST og Departementet for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi.

1. Hvad er det faktiske procentmæssige kapacitetstræk på søkablet?

For at kunne udnytte den teoretiske kapacitet på søkablet, er det nødvendigt at det bliver aktiveret af udstyr, der omformer det optiske signal. Udstyret aktiverer kun dele af den teoretiske kapacitet. Da såvel investeringsomkostningerne som driftsomkostningerne til udstyr, der omformer det optiske signal er meget høje, investerer TELE-POST kun i det tempo, der er nødvendigt for at understøtte udviklingen i forbruget.

TELE-POST oplyser, at der er i dag sker en meget høj udnyttelse af den aktiverede kapacitet. Det er ikke muligt at sætte en procentsats på udnyttelsesgraden, fordi udnyttelsesgraden svinger meget, men i perioder med høj udnyttelse, er der restkapacitet af den aktiverede kapacitet. Siden søkablet blev taget i brug, er kapacitetstrækket hvert år steget med 50-60 %. Dermed er udnyttelsen af den teoretiske kapacitet steget fra under 1 promille til ca. 1 procent.

TELE-POST forventer, at kommende tekniske landvindinger inden for transmissionsudstyr fortsat vil øge den teoretiske kapacitet. TELE-POST forventer derfor, at Greenland Connect vil kunne understøtte Grønlands egen forbrugsudvikling over de næste årtier, samtidig med et betydeligt salg af transitkapacitet.

2. Hvor mange procent vil kapacitetstrækket øges ved at udvide med nordvest programmet?

TELE-POST forventer, at kapacitetstrækket i løbet af få måneder vil øges med godt 100 %, når søkabelforlængelsen til Aasiaat og radiokædeopgraderingen til Ilulissat sættes i drift primo december 2017. Stigningen skyldes, at kunderne i en række byer, der tidligere kun havde adgang til internetprodukter i den såkaldte radiokædezone, vil få adgang til produkter med høj båndbredde, dvs. produkter, der eksempelvis er egnet til streaming af film.

I december 2017 vil ca. 80 % af befolkningen således være inkluderet i den såkaldte søkabelzone.

Dette tal vil stige til op mod 92 % af befolkningen i de kommende 8-24 måneder, når radiokæden til Upernavik står færdig i sommeren 2018 og TELE-POST efterfølgende udbygger sine radiokædeforbindelser til bygderne samt de lokale, trådløse access-net.

3. Hvor mange procent af søkabelkapaciteten kan vi sælge til udenlandske investorer?

Salg af søkabelkapacitet er ikke kun et spørgsmål om at have ledig kapacitet, men også om at det er muligt at tjene penge på det.

TELE-POST oplyser, at markedet for søkabelkapacitet mellem Europa og Nordamerika er et marked præget af stor konkurrence, med mange kabler og mange operatører. Drift af søkabler har gennem årene ikke været en entydig investeringssucces, og der er operatører, som er gået konkurs, solgt med tab, eller som på grund af usikkert afkast har haft svært ved at finansiere nye projekter.

De lave internationale priser på kapacitet samt den ekstra afstand betyder, at Greenland Connect ikke kan være konkurrencedygtigt på de vigtigste ruter mellem Vesteuropa og det nordøstlige USA. På ruter fra Skandinavien og især Island, er Greenland Connect dog godt positioneret til at opnå et øget salg af datakapacitet. Her er mulighederne for vækst især et spørgsmål om pris og servicekvalitet. Det vil dog kræve investeringer, og at TELE-POST kan indgå langsigtede forpligtende lejeaftaler med partnere i Island og på Newfoundland, som skal foretage betydelige investeringer.

TELE-POST følger nøje med i udviklingen i Island, og har etableret partnerskaber dér og i Canada, for hurtigt at kunne udnytte de forretningsmuligheder, som vil opstå, hvis der for alvor kommer vækst i de islandske datacentre. Forudsætningen er dog, at TELE-POST kan opnå priser for datatransit, som kan give selskabet et positivt afkast af de nødvendige investerings- og driftsomkostninger.

TELE-POST's vigtigste prioritet er at sikre internetforsyningen til Grønland og at søkablet kan rumme mange års fortsat eksplosiv digital udvikling i Grønland. Der vil derfor aldrig blive indgået kontrakter med udenlandske kunder, som kunne skade søkablets forsyning af det grønlandske marked.

4. Hvad er de faktiske samfundsøkonomiske potentialer og indtjeningsmuligheder ved at adskille søkabelinfrastrukturen fra Tele Posts ejerskab?

Det vil kræve en analyse af området at afdække potentialer og konsekvenser ved at adskille søkabelinfrastrukturen fra TELE-POST's ejerskab. En sådan analyse bør ikke alene beskrive indtjeningsmuligheder og potentialer for samfundet, men også hvilke risici, det medfører.

Muligheder og konsekvenser vil afhænge af hvilken form, en sådan udskillelse har. Det gør en forskel, om det sker ved et frasalg eller udskillelse i et andet selvstyrejet selskab, og om det sker med eller uden liberalisering. Naalakkersuisut har ikke gennemført sådan en undersøgelse. Før Inatsisartut besluttede at stille liberaliseringen af mobilmarkedet i bero, fik Naalakkersuisut analyseret konsekvenserne ved en liberalisering, som omfattede en adskillelse af core-infrastrukturen som omfatter søkabel, radiokæde og satellitkapacitet. Det er dog en anden situation end den, hvor kun søkabelinfrastrukturen bliver udskilt.

TELE-POST gør i øvrigt opmærksom på, at der i dag ikke er noget, der afskærer TELE-POST fra at tjene penge på at investere i at aktivere og sælge ledig kapacitet på søkablet til internationale transitkunder.

5. Hvor meget har samfundet/Tele Post tjent på at sælge kapacitet i søkablet til erhvervslivet?

TELE-POST har ikke tal for fordelingen af indtjeningen mellem borgere og erhvervsliv, ligesom TELE-POST ikke har tal for andre godkendte udbydere af internet- og datatjenesters fordeling mellem erhvervs- og privatkunder. TELE-POST gør opmærksom på, at søkablet fra en rent kommerciel betragtning ikke har været en god investering.

Dog er Naalakkersuisut ikke i tvivl om, at det er en god samfundsmæssig investering.

6. Har Naalakkersuisut modtaget henvendelser fra store selskaber som Facebook, Microsoft, Google eller lignende med henblik på at disse selskaber ønsker at etablere sig med eksempelvis serverparker i Grønland, og hvad er i så fald årsagen til, at disse henvendelser ikke har ført til mere?

Naalakkersuisut har ikke modtaget henvendelser vedrørende etablering af serverparker i Grønland.

TELE-POST påpeger, at der er en række forudsætninger, som skal være opfyldt for etablering og drift af internationale datacentre; en rimelig fysisk afstand til de markeder, som datacentrene skal betjene, adgang til arbejdskraft med de rette IT-kompetencer, en veludbygget infrastruktur, et stabilt investeringsklima, lave energipriser, ligesom selskabsskatten også kan have betydning.

Naalakkersuisoq for Erhverv, Arbejdsmarked, Handel og Energi, som er ressort ansvarlig for erhvervsfremmede tiltag og vækstmuligheder, har følgende bemærkning: Naalakkersuisut forbereder en markedsføringsindsats rettet mod energiintensive industrier. Eksempler på energiintensive industrier er: minedrift, datacentre, stålværker og aluminiumsværker. Der er f.eks. udarbejdet investeringsprospekter for udnyttelse af vandkraftpotentialer til energiintensiv industri. Indsatsen bliver løbende fulgt op af nye initiativer og afsøgning af muligheder for at udnytte dels større vandkraftpotentialer, dels den grønlandske geografi, placering og klima.

Jeg håber det ovenstående besvarer jeres spørgsmål.

Med venlig hilsen

Erik Jensen